

VERSENYTANÁCS

Vj/023-39/2012.

Nyilvános változat

A Gazdasági Versenyhivatal a dr. T. P. P. (Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Ügyvédi Iroda, Budapest) által képviselt **Magyar Villamos Művek Zrt.** (Budapest) és a dr. V. Z. (Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda, Budapest) által képviselt **MFB Invest Befektetési és Vagyonkezelő Zrt.** (Budapest) kérelmezők által benyújtott, összefonódás engedélyezése iránti kérelem tárgyában indult versenyfelügyeleti eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a **Magyar Gáz Tranzit Zrt.** (Budapest) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács engedélyezi, hogy a Magyar Villamos Művek Zrt. és az MFB Invest Befektetési és Vagyonkezelő Zrt. közös irányítást szerezzen a Magyar Gáz Tranzit Zrt. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelem

- 1) A Magyar Villamos Művek Zrt. (a továbbiakban: MVM) 2012. február 20. napján szindikátusi szerződést kötött az MFB Invest Befektetési és Vagyonkezelő Zrt.-vel, (a továbbiakban: MFB Invest), hogy az MVM által irányított Magyar Gáz Tranzit Zrt.-t (a továbbiakban: MGT) közösen irányítsák.
- 2) Kérelmezők a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2012. március 21-én benyújtott kérelmükben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján az 1. pontban hivatkozott tranzakció engedélyezését kérték. Kérelmezők a vizsgálók által a Tpv. 68. §-ának (4) bekezdése szerint elrendelt hiánypótlást 2012. április 16-án teljesítették, így az ügyintézési határidő kezdőnapja – figyelemmel a Tpv. 63. §-ának (3) bekezdésére – 2012. április 17.
- 3) Az eljáró versenytanács 2012. május 11-i keltezésű, Vj-023-005/2012. számú végzésével a Tpv. 63. § (4) bekezdése alapján a Tpv. 63. §-a (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásáról döntött.

II.

Az összefonódás résztvevői

Az MGT

- 4) A 2012. január 1-jével létrejött MGT feladata, hogy az eustream a.s., szlovák jog alatt bejegyzett vállalattal együttműködve megépítse, majd 25 éven keresztül üzemeltesse egy új, magyar-szlovák kétirányú, nagy nyomású (75 bar) földgázzállító-vezeték magyarországi szakaszát. A vezeték a Vecsés – Gödöllő – Balassagyarmat – HU/SK országhatár – Vel'ké Zlievce nyomvonalon fog húzódni, magyarországi szakasza ~94, szlovákiai szakasza ~20 kilométer. A vezeték tervezett átviteli kapacitása éves szinten körülbelül 5 milliárd köbméter. A földgázzállító-vezeték megnyitásának, az üzemeltetés megkezdésének tervezett időpontja 2015. január 1.
- 5) Az MGT tulajdonosai a kérelem benyújtásakor (a) 99,8865% tulajdoni hányadban az MVM; (b) 0,1135% tulajdoni hányadban pedig Hévíz Város Önkormányzata. A kérelmezett tranzakció eredményeképpen az MGT az MFB Invest és az MVM 50-50%-ú tulajdonába kerül (a társaságban történő tőkeemelés és a Hévíz Város Önkormányzata tulajdonában álló részesedés megszerzését követően).
- 6) Az MGT alapszabálya szerint a társaság legfőbb szerve a közgyűlés. Az alapszabály gyakorlatilag minden lényegesnek tekinthető kérdést (alapszabály módosítása; alaptőke módosítása; igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak választása, visszahívása; üzleti terv és üzletpolitika jóváhagyása, jelentősebb pénzügyi kötelezettségvállalások jóváhagyása stb.) a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe rendel.
- 7) Az MGT bár a Magyar Energia Hivatal által kiadott földgázzállítási működési engedéllyel rendelkezik (86/2012. sz. határozat), jelenleg nem résztvevője a magyar földgáz piacnak, mivel földgázzállító vezetékkel nem rendelkezik.
- 8) A kérelem szerint a vezeték jelentőségét Magyarország számára elsősorban az adja, hogy hozzáférést ad a jövőben a nyugat-európai spot földgázpiacokhoz, továbbá a lengyel és horvát LNG terminálokhoz is, ami várhatóan a hazai földgáz kereskedelem élénkülését és a földgáz árak csökkenését vonhatja maga után. A vezeték ezáltal az ország ellátásbiztonságát is fokozza, mivel az orosz földgázforrások esetleges kiesése esetén a vezetéken keresztül Magyarország alapvető földgázszükségletének jelentős része biztosítható.
- 9) Az MGT részesedése az importcélú földgáz vezeték kapacitásokból – a vezeték 2015. januári belépését követően – várhatóan 10-15 százalék közötti lesz. Jelenleg importcélú földgáz vezetékkel Magyarországon kizárólag a MOL-csoport (FGSZ Földgázzállító Zrt.) rendelkezik.

Az MVM

- 10) Az MVM többségi (99,98 százalékos) részvényese a Magyar Állam. Az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vagyontörvény) 3. § (1) bekezdése alapján a felette a Magyar Államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét az állami vagyon felügyeletéért felelős nemzeti fejlesztési miniszter (a továbbiakban: Miniszter) gyakorolja, aki e feladatát a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV) útján látja el.
- 11) Az MNV a Magyar Állam által alapított egyszemélyes részvénytársaság. Alapító okiratának elfogadása és módosítása a Miniszter hatáskörébe tartozik. Az MNV

ügyvezetését általános jelleggel az Igazgatóság látja el. Az Igazgatóság elnökét és tagjait a Miniszter nevezi ki és hívja vissza. Az Igazgatóság hatáskörébe tartozik egyebek mellett az állami tulajdonú gazdasági társaságok esetében a legfőbb szerv ülésén képviselendő álláspont (mandátum) kiadása. Az Igazgatóság tagja csak a jogszabályoknak, az alapító okiratnak, valamint az MNV felett részvényesi jogokat gyakorló Miniszter határozatainak van alávetve. A részvényesi jogokat gyakorló Miniszter azonban az Igazgatóság részére írásban utasítást adhat, amelyet az végrehajtani köteles. Így eseti jelleggel az Igazgatóság által ellátott feladatokat – közte a tulajdonolt vállalkozások legfelsőbb döntéshozó szerveinek gyűlésén meghozandó stratégiai üzletpolitikai döntésekre vonatkozó mandátum kialakítását is – a Miniszter magához vonhat.

- 12) Az MVM legfőbb szerve a közgyűlés, mely a részvényesek összességéből áll. Az MNV az MVM alapszabálya szerint közgyűlési hatáskörbe tartozó ügyekben a tulajdoni arányának megfelelő szavazati joggal rendelkezik a közgyűlésben. A közgyűlés néhány kivételtől eltekintve határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik egyebek mellett az üzleti- és stratégia terv, valamint a beszámolók és üzleti jelentés elfogadása, továbbá az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak megválasztása, visszahívása.
- 13) Az MVM mellett a nagyobb súlyú MNV-hez tartozó társaságok a Magyar Posta Zrt., a Szerencsejáték Zrt., MÁV Zrt., illetve az MNV portfólió jelentős részét teszik ki az alapvetően személyszállítási és ehhez kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó Volán busztársaságok. Szintén jelentősnek tekinthetők az MNV-hez tartozó vízközmű szolgáltatók (DMRV Zrt., DRV Zrt., ÉDV Zrt., ÉRV Zrt., TRV Zrt.). Kiemelhetők továbbá a Hungaroring Zrt., a Hollóházi Porcelán Zrt., halászati (balatoni és hortobágyi) és a MAHART hajózási társaságok. Emellett az MNV-hez tartoznak mezőgazdasági és egyéb kutatásokat végző társaságok; kulturális termékeket előállító és szolgáltatásokat végző közhasznú társaságok; rehabilitációs foglalkoztatást végző társaságok. MNV társaságok végeznek továbbá (egyebek mellett) a közraktározás, építőipar, textilipar, vegyipar, informatika körébe tartozó tevékenységeket is.
- 14) Az MVM és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban: MVM-csoport) 2010. üzleti évben elért nettó árbevétele meghaladta a 15 milliárd forintot, és annak több, mint kétharmadát a vállalkozás-csoport Magyarország területén érte el. Szintén Magyarország területén érték el nettó árbevételük több, mint kétharmadát az MNV-hez tartozó vállalkozások (a továbbiakban: MNV-csoport) együttesen.
- 15) Az MVM-csoport tevékenységi területe a villamosenergia-ipar. Az MVM-csoport tevékenysége kiterjed a villamosenergia-termelés, az átvitel, a rendszerirányítás és az áramkereskedelem területére, azaz egy vertikálisan integrált vállalkozáscsoportnak tekinthető, amely a villamosenergia piachoz kapcsolódó egyéb szolgáltatásokat is végez. Tevékenységi körébe tartozik továbbá a földgáz nagy- és kiskereskedelem.
- 16) Az MVM-csoport és az MGT jövőbeni tevékenységei között az alábbi közvetlen és közvetett (vertikális jellegű) kapcsolódások állnak fenn:
 - Az MVM-csoport jelen van a földgáz kereskedelmi piacokon, amely tevékenységeihez szükséges földgáz többek közt az MGT tervezett vezetéken is importálható lesz, így a kereskedelmi tevékenység inputja lehet a szállítóvezeték használata mint szolgáltatás. (Az MVM-csoport részesedése a földgáz nagykereskedelemben [0-5] százalék körüli, míg a földgáz kiskereskedelemben nem éri el a [0-5] százalékot.)

- Az MVM-csoport jelen van a villamosenergia termelés piacán, amely a földgáz piacokhoz a földgázbázisú termelésre tekintettel közvetett módon vertikálisan kapcsolódik. (Az MVM-csoport részesedése a villamosenergia termelés és nagykereskedelem piacán [30-40] százalék alatti, a földgázbázisú energia termelésből ugyanakkor nem éri el a [0-5] százalékot.)
- Az MVM-csoport kiegyenlítő villamosenergia szolgáltatásokat is nyújt, amelyek szintén vertikálisan kapcsolódnak a földgáz piacokhoz, figyelembe véve azt is, hogy a leggyorsabb reagálást igénylő kiegyenlítő szolgáltatásokat elsősorban a földgázt használó erőművek képesek nyújtani. Ezen szolgáltatásból az MVM-csoport részesedése mennyiség alapján [30-40] százalék, árbevétel alapján [10-20] százalék (ugyanezen értékek az MVM-csoport kisebbségi tulajdonába tartozó, a termelt energiát az MVM-csoport részére értékesítő erőművekkel együtt: [50-60], illetve [30-40] százalék).

MFB Invest

- 17) Az MFB Invest az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (a továbbiakban: MFB Zrt.) 100%-os tulajdonú részvénytársasága. Az MFB Zrt. a Magyar Állam egyszemélyes részvénytársasága, amely hitelintézeti tevékenysége mellett tulajdonosi jogok gyakorlását is ellátja. Az MFB Invest felett a tulajdonosi jogokat az MFB Zrt., mint annak egyedüli részvényese és alapítója gyakorolja a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény (a továbbiakban: MFB törvény) 2. számú melléklete szerint.
- 18) Az MFB Zrt. feletti részvényesi jogokat (egyebek mellett a vezető tisztségviselők kinevezését) a Magyar Állam részéről a Miniszter gyakorolja. Az üzleti tervek jóváhagyása azonban az igazgatóság hatáskörébe tartozik az MFB Zrt. alapító okiratának 10.1 pontja alapján, a 10.11. pontja szerint pedig a Miniszter az igazgatóság hatáskörét nem vonhatja el.
- 19) Az MFB Zrt. és az általa irányított, az MFB törvény 1. és 2. mellékletében szereplő vállalkozások (a továbbiakban együtt: MFB-csoport) 2010. üzleti évben elért együttes nettó árbevétele meghaladta a 15 milliárd forintot, melynek több, mint kétharmada Magyarország területéről származott.
- 20) Az MFB-csoport tevékenységéhez az MVM-csoport és az MNV-csoport további tagjainak tevékenységei sem kapcsolódnak. Szintén nincs kapcsolódás az MFB-csoport és az MGT tevékenységei között.

III.

Az engedélykérési kötelezettség

- 21) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vagy több egymástól független vállalkozás közösen irányítást szerez egy tőle független vállalkozás felett.

Függetlenség

- 22) A Tpv. 15. § (1) bekezdése szerint nem függetlenek az egy vállalkozás-csoportba tartozó – egymással a (2) bekezdés szerinti irányítási kapcsolatban álló – vállalkozások. A Tpv. 15. § (3) bekezdése szerint ugyanakkor függetlennek kell tekinteni azokat az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő

vállalkozásokat, amelyek piaci magatartásuk meghatározásában önálló döntési joggal rendelkeznek [27. § (3) bekezdés]. A hivatkozott 27. § (3) bekezdés értelmében az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő érintett vállalkozások nettó árbevételének kiszámításánál azt a gazdasági egységet alkotó vállalkozást kell számításba venni, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési joggal rendelkezik. Mindebből következően az állami többségi tulajdonban lévő vállalkozások a Tpvt. 15. § (2) bekezdés szerinti vállalkozás-csoportot alkotnak ugyan [amennyiben az állami többségi tulajdon a Tpvt. 15. § (2) bekezdés szerinti irányítási joggal párosul], azon belül azonban az önálló döntési joggal rendelkező vállalkozásokat (vállalkozás-csoportokat) függetlennek kell tekinteni.

- 23) A Versenytanács Vj-017/2012 sz. ügyben 2012. március 21-én hozott határozatában már foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az MFB önálló irányítási centrumot képez-e, figyelemmel arra, hogy az MFB Invest az MFB irányítása alatt áll. A Versenytanács hivatkozott döntésében rögzítette (24. pont), hogy ha az üzleti terv elfogadásához az állam többségi tulajdonosi jogai gyakorlójának jóváhagyása szükséges, akkor az adott vállalkozásnak nincs önálló döntési joga. Akkor a Versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy az MFB Zrt. esetében a Miniszter irányítási joga korlátozott: az üzleti tervek jóváhagyása (mint az önálló döntési jog legfőbb tartalma) az MFB Zrt. hatáskörébe tartozik, és ezen hatáskört a Miniszter nem vonhatja el. Minthogy a három hónappal ezelőtti döntés meghozatalakor figyelembe vett tények az MFB üzleti terve elfogadása tekintetében változatlan tartalommal továbbra is fennállnak (ld. 18. pont), ezért a Versenytanács álláspontja szerint az MFB Zrt. továbbra is elkülönült irányítási centrumot alkot,¹ következésképpen független az MVM-től is.
- 24) Miután az MFB Zrt. függetlensége a Miniszter alá tartozó egyéb vállalkozásoktól a fentiekre tekintettel megállapítható, a Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján pedig elégséges, ha legalább két egymástól független vállalkozás van a közös irányítást szerzők között, ezért az az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta annak vizsgálatát, hogy az MVM és/vagy az MNV rendelkezik-e önálló döntési joggal. Mindezek vizsgálatától az eljáró versenytanács azért is eltekinthet, mert a fenti kérdések – a később részletezettek szerint az engedélykérés egyéb feltételei és az engedélyezhetőség (versenyhatások) szempontjából is – közömbösek.

Közös irányításszerzés

- 25) Az adott esetben az sem vitatható, hogy a kérelmezők (közösen) irányítják majd az MGT-t, mert annak piaci magatartását meghatározó minden lényeges kérdésben egyetértésre kell jutniuk (lásd. 5-6. pont), ami a közös irányítás elégséges feltétele (Versenytanács Tpvt-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2011. év 23.6. és 23.9. pont).

A küszöbértékek

¹ Miként a Versenytanács ezt a Vj-17/2012 sz. döntésében is megjegyezte, az MFB Zrt. függetlenségét nem kérdőjelezi meg az a körülmény, hogy a Miniszter választja meg, és hívja vissza az MFB Zrt. igazgatósági tagjait. Az állami többségi tulajdonú vállalkozások esetén ugyanis a Tpvt. 23. § (2) bekezdés b) pontját (mely szerint irányítást jelent, ha a vállalkozás jogosult egy másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére) „felülírja” a Tpvt. 15. § (3) bekezdése, abban az értelemben, hogy az állam struktúráján belül önálló döntési joggal rendelkező gazdasági egységek létezhetnek akkor is, ha egyébként (azaz az állami, önkormányzati tulajdonra vonatkozó kivételes szabályok alkalmazása nélkül) az azonos vállalkozás-csoportba sorolás feltételei fennállnak. A Tpvt. 15. §-ának (3) bekezdése pedig az állami tulajdonú vállalkozások függetlenségét kifejezetten a versenystratégiai (piaci) magatartások meghatározása szempontjából engedi értékelni, és ebből a szempontból az eljáró versenytanács álláspontja szerint az üzleti terv jóváhagyása a meghatározó körülmény.

- 26) A Tpv. 24. § (1) bekezdés szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivataltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozás-csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenötmilliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.
- 27) A Tpv. 26. §-ának rendelkezései alapján közös irányításszerzés esetén érintett vállalkozás-csoportnak minősülnek – egyebek mellett – azok a vállalkozás-csoportok, amelynek tagja(i) irányítást szereznek. Ezek a vállalkozás-csoportok az adott esetben: az MVM-csoport; valamint az MFB-csoport (illetve, ha az MVM nem rendelkezik önálló döntési joggal, akkor helyette az MNV-csoport vagy a Miniszter alá tartozó, önálló döntési joggal nem rendelkező vállalkozások együttese).
- 28) Minthogy a kérelem benyújtásakor nem állt rendelkezésre 2011. évi hiteles árbevételi adat, ezért a Versenytanács a Vj-18/2009. sz. elvi jelentőségű ügyben kimondottakra (Versenytanács Tpv. -hez kapcsolódó elvi jelentőségű döntései 2011., 24.3. pont)² figyelemmel az összefonódás létrejöttének időpontja szempontjából irányadó, utolsó hitelesen lezárt üzleti év (jelen esetben 2010.) bevételét tekintette irányadónak. Az adott esetben az MFB-csoport és az MVM-csoport utolsó hitelesen lezárt üzleti évének nettó árbevétele egyenként is meghaladta a 15 milliárd forintot. Ezért függetlenül attól, hogy az MVM-csoport vagy az MNV-csoport minősül-e érintett vállalkozás-csoportnak, az összefonódáshoz a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.
- 29) Az összefonódás a Tanács vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK rendelete (a továbbiakban: Fúziós rendelet) alapján nem minősül közösségi léptékűnek. Valamennyi – a fentiek szerint meghatározható – érintett vállalkozás-csoport nettó árbevételének több, mint kétharmadát Magyarországon érte ugyanis el, ami a Fúziós rendelet 1. cikk (2) és (3) bekezdése alapján is kizárja a közösségi léptéket.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 30) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja (ld. a Közlemény 12. pontját). A hatások vizsgálatának ki kell terjednie a jövőben a piaci helyzetben az összefonódástól függetlenül nagy valószínűséggel bekövetkező változásokra is. (A Versenytanács Tpv. -hez kapcsolódó elvi jelentőségű döntései 2011. 30.2. pont.) Ennek megfelelően a Versenytanács az MGT földgáz vezetékének 2015. évi üzembehelyezését követően várhatóan kialakuló piaci helyzetét vizsgálta.
- 31) A Tpv. 30. §-ának (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

² Analógiaként a Tpv. 24. § (1) bekezdése tekintetében is alkalmazható a Tpv. 78. § (2) bekezdése, amely szerint, ha a megelőző üzleti évben elért árbevételről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, akkor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó.

- 32) A Tpv. 14. §-a értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 33) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Erdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a 30) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak.

Horizontális hatás

- 34) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyeken az összefonódásban résztvevő legalább két vállalkozás-csoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van.
- 35) A közös irányítás alá kerülő MGT jövőbeni tevékenységével (földgázszállítás) az irányítást szerző két vállalkozás-csoport egyike sem foglalkozik, és az MNV-csoportba tartozó további vállalkozások sem végeznek ilyen tevékenységet. Ezért, a fenti értelemben nem kell horizontális hatással számolni.
- 36) Ugyanakkor, ha a közös irányítást megszerző vállalkozás-csoportok jelen vannak más azonos érintett piacokon, akkor a közösen irányított vállalkozás keretei közötti szükségszerű együttműködésük magában rejtheti a versenyt korlátozó koordináció veszélyét azon az érintett piacon, amelyen együttesen jelen vannak (koordinatív hatás). A jelen összefonódás esetében az MVM-csoport és az MFB-csoport tevékenységei között ilyen átfedés nincs, ezért koordinatív hatással ebben az összefüggésben nem kell számolni. Az MNV-hez tartozó további vállalkozások szintén nem végeznek olyan tevékenységet, amely az MFB-csoport viszonylatában horizontális hatást generálna.

Vertikális hatás

- 37) Egy összefonódás akkor jár együtt vertikális hatással, ha van olyan érintett piac, amelyen az összefonódásban résztvevő legalább két vállalkozás-csoport vevő-eladó (vertikális) kapcsolatban van (lehet) egymással (Közlemény 15.b.b. pont). Káros vertikális hatást eredményező piaclezárás általánosságban kétféleképpen képzelhető el:
- amikor az összefonódás nagy valószínűséggel a termelési-értékesítési lánc alacsonyabb szintjén lévő versenytársak költségeinek emelkedéséhez vezet azáltal, hogy valamely fontos inputhoz való hozzáférésüket korlátozza (inputkizárás), illetve
 - amikor az összefonódás nagy valószínűséggel a termelési-értékesítési lánc magasabb szintjén lévő versenytársakat zárja ki azáltal, hogy megfelelő vásárlói bázishoz való hozzáférésüket korlátozza (fogyasztókizárás).

- 38) A jelen összefonódás esetében kizárólag az MVM-csoport és az MGT áll vertikális kapcsolatban egymással. A szóbanjehető tevékenységek közül azonban kizárólag az MVM-csoport által nyújtott kiegyenlítő villamosenergia szolgáltatás, illetve villamosenergia-termelés és nagykereskedelem (mint érintett árupiac) részesedése haladja meg Magyarország területén (mint érintett földrajzi piacon) azt a mértéket (25 százalék), amely felett a Közlemény 15.ii.b. pontja alapján felmerülhetnek versenyaggályok (Izd. 16. pont).
- 39) Az eljáró versenytanács megállapította, hogy érdemi káros vertikális hatás nem várható az összefonódás eredményeként, mivel az alábbiakban kifejtetteknek megfelelően a versenykorlátozásra való képesség, ösztönzöttség, illetve annak versenyre gyakorolt hatása nem valószínűsíthető.
- A létrejövő új gázvezeték növelni fogja a teljes import kapacitást. A piaci szereplők eddig is ki tudták elégíteni igényeiket a vezeték használata nélkül, és a jelenlegi vezetéseken is rendelkezésre állnak szabad kapacitások.
 - Az új gázvezeték az összes magyarországi import földgázvezeték kapacitásának mindössze 10-15%-át fogja kitenni. Tekintettel erre, valamint az MVM-csoportnak a földgáz nagykereskedelmi piacokon fennálló jelenlegi alacsony részesedésére és az importcélú gázszállítás területén meghatározó szereplő (FGSZ Zrt.) jelentős piaci pozíciójára is, nem valószínűsíthető sem az upstream, sem a downstream piac lezárása. A vezetékes kapacitásokhoz való hozzáférés korlátozására a szabályozott piaci környezetben egyébként sincs érdemi lehetőség.
 - A vertikális versenyhatás értékelésénél nem lehet továbbá eltekinteni attól, hogy az MFB-csoport közös irányítókénti belépése inkább enyhíti, semmint erősíti a vertikális kapcsolódással összefüggő esetleges versenyproblémát. Az MFB-csoport új (közös) irányítókénti tulajdonosi érdekltsége ugyanis kizárólag az MGT minél hatékonyabb működéséhez kapcsolódik, tekintettel arra, hogy kapcsolódó tevékenységet maga nem végez. Ez viszont korlátozhatja az MVM-csoportot abban, hogy saját és az immár közösen irányított MGT üzletpolitikáját egymásra tekintettel határozza meg.

Egyéb versenyhatások

- 40) A vizsgálat során káros portfólió hatások nem voltak azonosíthatók.
- 41) Konglomerátum hatás egyedüli irányítás közös irányítássá történő átalakítása esetén kizárólag a közös irányítás alá kerülő vállalkozás pénzügyi-vagyoni helyzetének erősödése esetén jöhet szóba. Ennek vizsgálatát azonban az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta, mert az MGT (jövöbeli) piaci részesedése – kizárólagos tevékenysége, az importcélú földgázszállítás tekintetében kapacitás alapon számolva – nem éri el azt a mértéket (30 százalék), amely felett a Közlemény 16.b. pontja alapján számolni lehet káros konglomerátum hatással.

A döntés

- 42) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

V.
Eljárási kérdések

- 43) A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 44) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 45) Az eljáró versenytanács, figyelemmel a Tpv. 63. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazhatóságára, nem alkalmazta a Ket. 72. § (4) bekezdés a) pontja szerinti egyszerűsített döntést. (lsd. Vj-24/2012 sz. döntés)
- 46) A kérelmezők a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat a kérelem benyújtásával egyidőben, továbbá az eljáró Versenytanács Tpv. 63. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló Tpv. 63. § (4) bekezdése szerinti döntését követően a Tpv. 62. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően kiegészített igazgatási szolgáltatási díjat pedig a Tpv. 62. § (3) bekezdés szerinti határidőben lerótták.
- 47) Az ügyintézési határidő a Tpv. 63. § (3) és (5) bekezdése és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályaitól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (1) bekezdésének c) pontja alapján 2012. augusztus 31-e.
- 48) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. június 15.

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
előadó versenytanács tagként eljárva

Pál Tamás s.k.
versenytanács tag

Váczi Nóra s.k.
versenytanács tag

Kiadmány hitelül:
Márkus Elvira